

Географія 7 клас

Тема : Загальні риси клімату. Кліматичні пояси і типи клімату Африки.

Пр р №4 Визначення типів клімату Африки за кліматичними діаграмами.

Мета: сформувати у учнів уявлення про особливості клімату Африки; поглибити знання про типи повітряних мас та кліматичні пояси Африки; вчити визначити причинно-наслідкові зв'язки між впливом океанічних течій та кліматом прибережних територій; формувати вміння визначити особливості клімату за кліматичними картами; розвивати просторове і логічне мислення.

Обладнання : підручник, зошит, атлас, відеоматеріал

Тип уроку: комбінований

НОМЕНКЛАТУРА: течії Канарська, Бенгельська, Гвінейська, Мозамбіцька, Сомалійська, мису Голкового, пустелі: Сахара, Наміб, Калахарі.

ХІД УРОКУ

I. Організація класу

II. Актуалізація опорних знань

Усне опитування:

- Чому в Африці переважають рівнини?
- Які корисні копалини знаходяться у північній частині материка. Пояснить, як це пов'язано з геологічною будовою материка.
- Яка головна особливість геологічної будови Африки?

Запитання:

- На півночі Африки розташовані молоді гори...
- В основі материка Африка лежить давня...
- Зовнішні сили Землі, в результаті діяльності яких були зруйновані гори, які раніше існували на місці Африкано-Аравійської платформи.

- Східноафриканські розломи тягнуться через східну частину материка від затоки Акаба на півночі Червоного моря до річки...
- Серед форм рельєфу на материку переважають...
- Мінерал, найбільші світові родовища якого є саме в Африці...
- Гори, о простягаються на південному сході Африки...
- Найвища точка Атлаських гір...
- Її активно добувають у таких країнах, як Лівія, Алжир, Нігерія, Габон...
- Гори, що простягаються на півдні Африки...
- Найбільш піднятою є східна частина Африкано-Аравійської плити, саме тут утворилися найбільші у світі...
- Найвища точка материка Африка.

III. Мотивація навчальної діяльності

1. Чому африканці не бачать на своєму материку снігу?
2. Чи змінився б клімат материка, якби екватор розташовувався північніше?
3. Чи змінився б клімат Африки, якби з усіх боків вона була оточена великими водними просторами?

На це та багато інших питань ви зможете відповісти наприкінці уроку.

IV. Вивчення нового матеріалу

Африка – найжаркіший материк планети. Це зумовлено тим, що більша його частина розташована у жаркому поясі. В Африці не буває холодних зим. Африканці майже не бачать на своєму материку снігу. Він може з'являтися в рідкісних випадках у липні-серпні на крайньому півдні Африки, або випадає в грудні-лютому у високій частині гір Атлас.

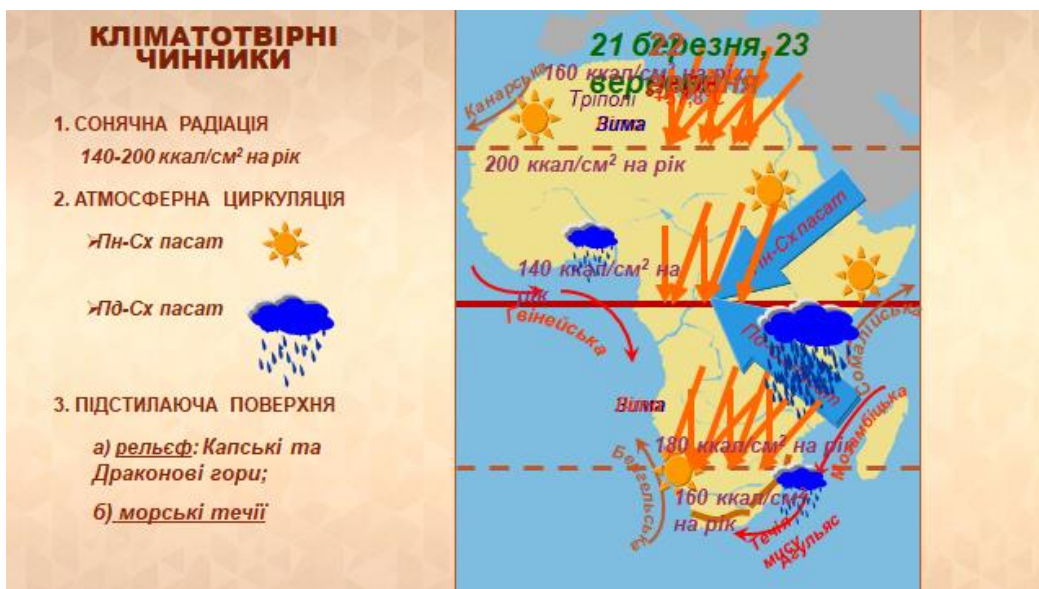
Здійснимо невеличку подорож до 6 класу, теми «Клімат». Допоможіть мені закінчити речення:

1. Випромінювання Сонцем тепла та світла – це ... (*сонячна радіація*)
2. Фізична величина, що характеризує тепловий стан (повітря, води, ґрунту тощо), вимірюється за допомогою термометра... (*температура*)

3. Ізолінії... (лінії на картах, що сполучають точки з однаковою температурою повітря за певний проміжок часу)
4. Значні об'єми повітря тропосфери з однорідними властивостями: температурою, вологістю, тиском, прозорістю ... (повітряні маси)
5. Пасати ... (постійні вітри, які дмуть від поясів високого тиску в тропічних широтах до поясу низького тиску в районі екватора)
6. Волога, що випадає з хмар або виділяється з повітря на поверхню Землі у твердому або рідкому стані ... (атмосферні опади)
7. Погода ... (стан нижнього шару атмосфери в даній місцевості в певний момент (або проміжок) часу).
8. Багаторічний режим погоди, характерний для даної місцевості... (клімат)
9. Причини, що впливають на формування клімату певної території... (кліматотвірні чинники)

Згадаємо, які **кліматичні особливості** формуються під час впливу того чи іншого кліматотвірного чинника і визначимо як **вони впливають на клімат Африки**:

1. Кліматотвірні чинники:



а) географічне положення (ближче до екватора кут падіння сонячних променів більший, тому тепліше; між тропіками жарко; ближче до полюсів холодно);

б) циркуляція атмосфери (які вітри дмуть, яке повітря приносять) з океану вологе і прохолодне, з материка взимку сухе і холодне, влітку сухе, дуже тепле;

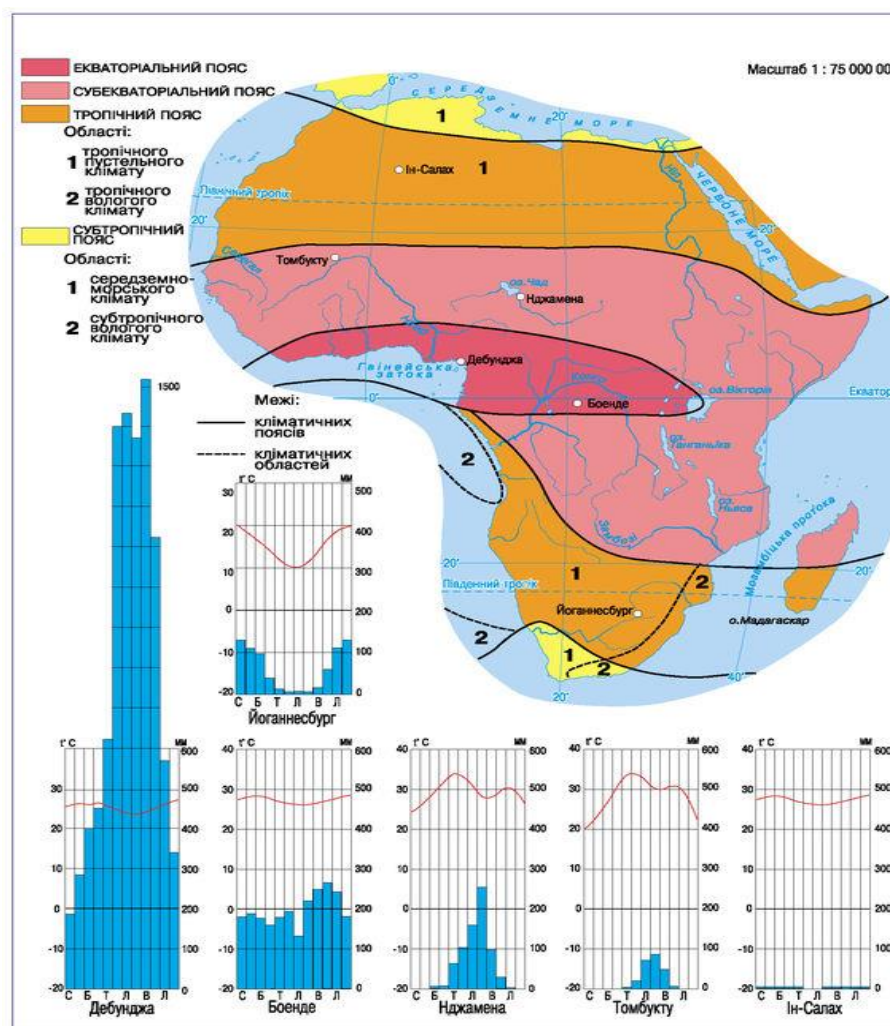
в) підстилаюча поверхня (різні ділянки земної поверхні нагріваються неоднаково: поверхня снігу і льоду відбиває більшу частину сонячної радіації – 85%; темна поверхня більше поглинає)

2. Океанічні течії (теплі – підвищують температуру повітря, сприяють випаданню опадів, холодні – навпаки);

3. Рельєф (гірські хребти затримують повітряні маси; з висотою стає холодніше);

4. Близькість океану (океан пом'якшує клімат – зима сніжна, м'яка, літо не жарке, опадів багато; при віддаленні зима стає холоднішою, а літо стає теплішим, опадів менше – зростає континентальність клімату)

В яких кліматичних поясах розташована Африка?

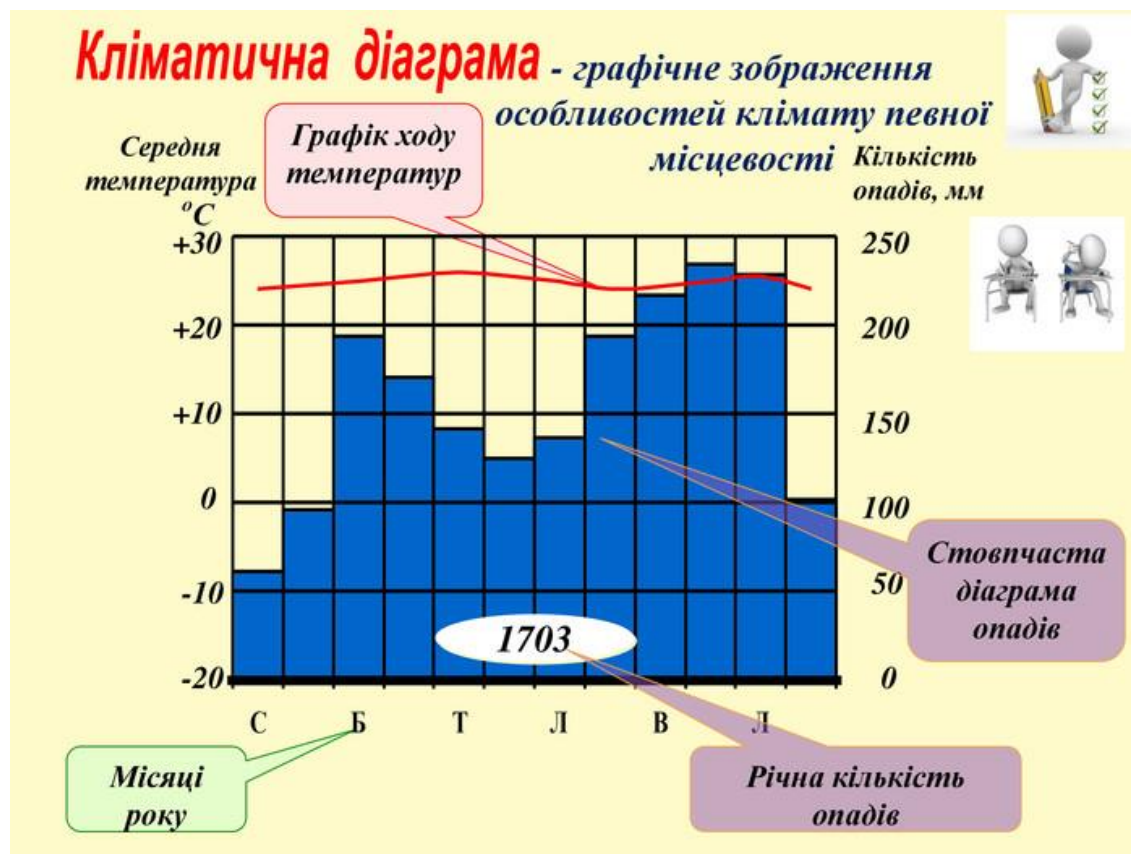


Мал. 22. Кліматичні пояси і області Африки

Практична робота 4.

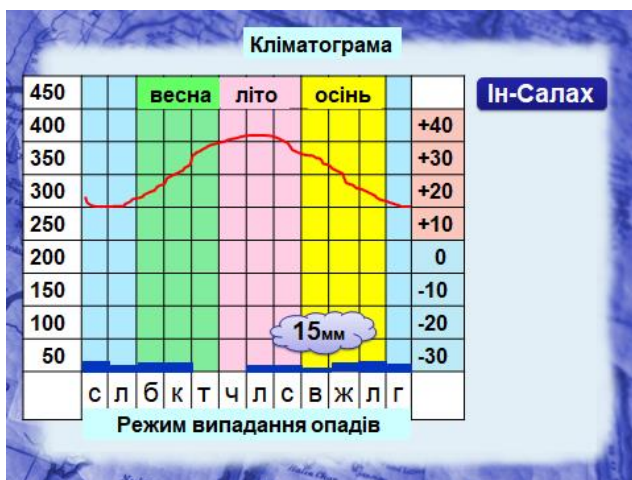
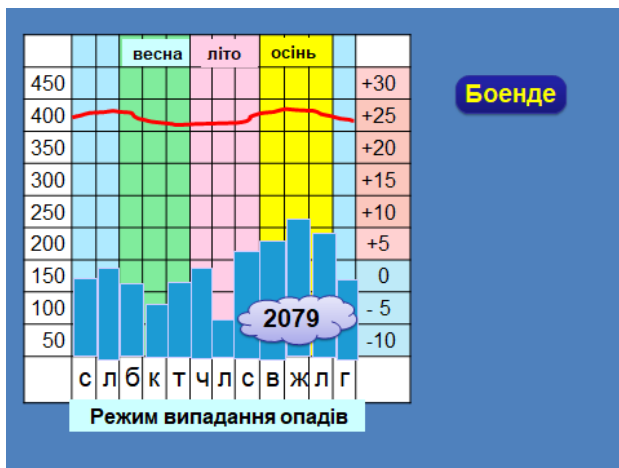
Визначення типів клімату Африки за кліматичними діаграмами.

Мета: навчитися визначати типи клімату Африки за кліматичними діаграмами.



Завдання 1. За кліматичними діаграмами скласти характеристику клімату та визначити його типи.

місто	Кліматичний пояс	Характеристика
		Екваторіальні повітряні маси. Погода – жарка, волога. Опади 2000-3000 мм Температура ($+25^{\circ}\text{C}$) Тип клімату екваторіальний



ВИСНОВКИ:

(Чи навчились читати діаграми ? Аналізуючи діаграми що ми побачили ?)

Узагальнення знань

Висновки

1. Африка — найжаркіший материк Землі, оскільки більша частина її території лежить між тропіками у жаркому тепловому поясі.
2. Значна частина материка знаходиться під впливом пасатів у зоні дії екваторіальних і тропічних повітряних мас.
3. На розподіл температур та опадів впливає рельєф материка, холодні та теплі течії біля її узбережжя.
4. Найбільше опадів буває в приекваторіальній частині материка, особливо на узбережжі Гвінейської затоки.

Домашнє завдання:

Переглянь відео <https://www.youtube.com/watch?v=ux7FxLIx-Eo>

Опрацювати параграф підручника, конспект.

Виконати практичну роботу.

На контурну карту Африки нанести НОМЕНКЛАТУРУ.